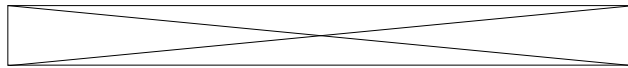

Geschiedenis van de wijnbouw in Gaillac (Hubrecht Duijker schrijft in 2000)

Eén van Frankrijks minst overzichtelijke, en daardoor vermoedelijk ook minst bekende wijnstreken is Gaillac. Deze in het zuidwesten gesitueerde regio levert namelijk meer dan 25 verschillende producten. Alleen al van witte Gaillac bestaan stille, parelende en mousserende versies, en dan ook nog in verschillende graden van zoetheid. Het gebied ontleent zijn naam aan het stadje Gaillac, dat langs de Tarn ligt; de totale herkomstbenaming is echter veel groter en omvat nog 72 andere gemeenten. De wijnbouw in Gaillac gaat terug tot zes eeuwen voor het begin van onze jaartelling, maar bloeide pas echt op na 972. In dat jaar werd namelijk te Gaillac te Benedictijner abdij van Saint-Michel gesticht, die niet alleen wijnen ging produceren voor religieuze doeleinden, maar ook voor de adel en het hof. De abdij bestaat nog steeds, tegenwoordig biedt het imposante gebouw onderkomen aan onder andere een wijnmuseum. Vroeger heetten de wijnen van Gaillac de "vins de coq". Vanaf de 14de eeuw brandde men de haan van Gaillacs stadswapen op de vaten waarin de wijn werd verscheept. Het was een garantie van authenticiteit, een soort voorloper van de "appellation contrôlée".

Hubrecht Duijker schrijft in 2007

Je moet eigenlijk in Toulouse of elders in het Franse zuidwesten wonen om de wijnen van Gaillac te kennen. Want buiten de eigen regio worden ze slechts mondjesmaat verkocht. Waarschijnlijk heeft dat niet zozeer te maken met de betrekkelijk beperkte productie – de hele streek telt zo'n 2500 hectare wijngaarden, ongeveer net zoveel als Sancerre – maar vooral met het caleidoscopische karakter van zijn wijnen. Binnen de 73 gemeenten die samen het herkomstgebied vormen worden namelijk zeer uiteenlopende producten gemaakt. Van wit bijvoorbeeld bestaan een stuk of tien varianten: stil, parelend en mousserend, en dat in verschillende graden van zoetheid. Bovendien gebruikt men niet alleen gerenommeerde, kosmopolitische druivensoorten, maar altijd ook regionale rassen als witte len de l'el en blauwe brauicol. Van een duidelijk, herkenbaar imago is dus geen sprake. Voor het veroveren van markten betekent dat een handicap, maar het nodigt natuurlijk wel uit tot avontuur.

Gaillac ontleent zijn naam aan een stokoud stadje langs de Tarn, 50 kilometer ten noordoosten van Toulouse. Mede dankzij een in 914 gestichte benedictijner klooster (nu een riant wijnmuseum) fungeerde Gaillac als rustplaats voor pelgrims op weg naar Santiago, en dankzij zijn ligging op het verst bevaarbare punt vanaf Bordeaux werd het een belangrijk handelshaven. Lokale wijnen gingen via de rivier zelfs naar het Engelse hof. Vanaf 1253 bestelde Henry III jaarlijks twintig vaten, en drie eeuwen later zette Henry IV die traditie voort. De eerste kwaliteitsnormen voor wijn werden in de 13e eeuw vastgelegd, en later brandde men op de vaten als waarmerk de haan van het stadswapen. Vandaar dat Gaillacs wijnen lange tijd bekend waren als 'vins du coq'. In de 16e eeuw had de plaatselijke wijnbouw zich ontwikkeld tot een bloeiende industrie, en kon een kanunnik over de inwoners schrijven: 'Ze zijn erg ijverig, in meerderheid vind je hier wijnboeren en kuipers'. Maar eerst de druifluis, allerhande crises en opkomende concurrentie uit vooral het Franse zuiden betekenden dat Gaillac als wijngedebied vanaf eind 19e eeuw tot ver in de 20e grote problemen onderging.

De wijngaarden van Gaillac omvatten 9.500 ha en 2.500 ha daarvan kan aanspraak maken op de AOC Gaillac, de rest is Vin de Table of Vin de Pays. Van de wijnen is 70% rood, 5% rosé en 25% wit.

De wijngaarden van de Gaillac zijn onder te verdelen in vier duidelijk van elkaar verschillende gebieden.

- Les Graves de la Rive Gauche, de linker (zuidelijke) oever van de Tarn. Traditioneel het gebied van de rode wijnen, dankzij de kiezelrijke bodem te vinden op het tweede en derde terras, zo'n 45 tot 60 meter boven de Tarn gelegen.
- La Plaine, de vlakte langs de Tarn die 10 tot 25 kilometer breed is. Slechts de licht verhoogde delen die weinig leem bevatten zijn geschikt om wijn voor de AOC te leveren.
- Les Côtes, de hellingen die we vinden op de rechteroever van de Tarn en de Vère. De harde ondergrond bestaat hier uit kalk en mergel.
- Les Hauts Coteaux, ten noorden van het riviertje de Vère, van het bos de Grèsigne in het westen tot de Ségala in het Oosten. De bodems zijn hier zeer heterogeen.

Druivensoorten

Slechts weinig Gaillac-wijnen zijn puur en alleen van één druivensoort gemaakt. Assemblage is de voorgeschreven regel! Kenmerkend is ook het gebruik en de populariteit van "autochtone" soorten.

Van de witte druiven komt daar in de eerste plaats de **Len de L'el** (of loin de l'oeil) voor in aanmerking. Het geeft een verfijnd geurende wijn. Met name gebruikt voor droge (stille en parelende) wijnen.

Ook **Mauzac** mag autochtoon genoemd worden, alhoewel hij pas in de loop van de achttiende eeuw genoemd wordt. Hij dient met name de zoete en mousserende wijnen, maar ook delicioze droge wijnen.

Natuurlijk is ook hier in Gaillac in de assemblages de Sauvignon erg populair voor de droge witte wijnen.

Van de rode druivensoorten is de **Duras** misschien wel de oudste in Gaillac gebruikte soort. Hij geeft goed gekleurde wijnen, alcoholisch, met verfijnde tanines, rond en lang op afdrank. Bij uitstek gebruikt voor assemblages met andere soorten. Pure Duras is zeldzaam en volgens meerdere wijnbouwers zeer moeilijk naar teveredenheid te maken.

Braucol (elders *fer servadou* genoemd) is verwant aan de cabernets. Hij geeft een duidelijk getypeerde wijn, stevig en goed gekleurd. Met aroma's van zwart fruit en een beetje gronderigheid.

Veel wijnen worden verder geassembleerd met voornamelijk Syrah, maar ook met Merlot en/of Cabernet Sauvignon.

Château Maresque

De wijngaarden van het Château Maresque bevindt zich in het hart van de appellation Gaillac, op de zg. Premières Côtes van Gaillac. De bodem is leem/kalkhoudend, en uitermate geschikt voor diverse rode én witte druivensoorten. Sinds enkele jaren (1999) is het wijngoed eigendom van de Nederlander Lucas Schutte, die voorheen ervaring opdeed in de Bourgogne (het wijndomein van George Blanc), de Bordeaux (Les domaines CGR, la Cardonne, Cardus, la Grivière en Ramafort, tot 1990 in eigendom van Château Lafitte Rothschild, en op Château Belle-Ile in de Corbière.